

Debata opatrení

a jej miesto v debatnom programe

Obsah

I. Krátky popis slovenskej debaty vo formáte Karla Poppera	str. 3
II. Miesto pre debatu opatrenia	str. 5
III. Debata opatrenia	str. 6
A. Debaty v skutočnom svete	str. 6
B. Hodnota vs. opatrenie v akademických debatách	str. 7
C. Čo by mal robiť súhlasný tím v debate opatrenia ?	str. 11
a) Potreba zmeny - identifikovanie problému	str. 12
b) Identifikovanie príčiny	str. 13
c) Plán (opatrenie)	str. 13
1. Kto	str. 14
2. Čo	str. 15
3. Ako	str. 16
4. Ako veľa	str. 16
d)Prezentovanie výhod	str. 16
D. Čo by mal robiť nesúhlasný tím v debate opatrenia ?	str. 17
a) Stratégie - „Nie je dôvod na zmenu“	str. 18
b) Stratégie - „Súhlasný tím identifikoval zlú príčinu“	str. 18
c) Stratégie - „Napadnutie plánu“	str. 19
d) Stratégie - „Prezentácia protiopatrenia (kontraplánu)“	str. 19
IV. Dôkazy a záver	str. 20

I. Krátky popis slovenskej debaty

Na Slovensku od roku 1996 pôsobí debaťný program. V jeho počiatkoch, kedy pôsobil ešte ako jeden z programov Nadácie otvorenej spoločnosti (NOS - OSF), bolo jeho primárnou úlohou podpora rozvoja demokracie a otvorenej spoločnosti. V rámci týchto cieľov bol aj patrične podporovaný rozvojovými fondmi zahraničných neziskových organizácií. Slovensko však prešlo úctyhodnými zmenami od založenia debaťného programu, pomery sa (aspoň podľa tých, ktorí dotovali debatu najviac) skonsolidovali a krajina si vyjasnila základne hodnoty do takej úrovne, že činnosť nadácií na Slovensku ďalej nie je nevyhnutná v tej miere, ako doteraz. V roku 1999 sa debaťný program osamostatnil a bolo založené občianske združenie Slovenská debaťná asociácia (SDA), aby zastrešovala debaťný program na Slovensku. Podporu získala od OSF, IDEA, NPOA a pod.

Debata za túto dobu takisto prešla vývojom, hoci zďaleka nie takým rapídny ako slovenská spoločnosť. Rozšírili sa predovšetkým možnosti sekundárnych aktivít popri stredoškolskej Slovenskej debaťnej lige program vysokoškolský, dve modelové zasadania OSN, letný debaťný tábor, účasť na medzinárodnom debaťnom tábore organizácie IDEA a účasť na Majstrovstvách sveta v debatovaní.

Tak, ako Slovensko, aj debaťný program by mal byť flexibilný a mal by sa vedieť prispôbiť aktuálnym situáciám. Hodnotová debata bola presadzovaná hlavne preto, aby pomáhala šíriť myšlienky otvorenej spoločnosti a rozvíjať kritické myslenie. Táto etapa je však už za nami. Aj slovenský debaťný program si musí hľadať miesto v rámci štandardných spoločností a musí im čosi ponúknuť, ak má byť podporovaný. To pôjde s doterajším stavom veľmi ťažko.

Stredoškolský program sa súťažne uskutočňuje predovšetkým prostredníctvom Slovenskej debaťnej ligy. Boli sme svedkami málo nesúťažných turnajov. V rámci tohto programu sa debatuje vo formáte Karla Poppera. Tento formát je zameraný predovšetkým na hodnotové debaty.

Od istej doby sa zdá, že slovenská debata do určitej miery stagnuje a nedosahuje takú kvalitu ako predtým. Príčiny sa nachádzajú na viacerých miestach. Okrem samotnej situácii v kluboch, kde sa funguje systémom generácii až po formát debaty. Tento dokument sa chce venovať práve formátu debaty.

Pre účely tohto materiálu budeme rozoberať formát Karla Poppera z možností, ktoré poskytuje.

Zvyčajne uvádzame tri typy téz, ktoré tento formát ponúka:

1. Hodnotová téza
2. Téza faktu
3. Postupová téza (opatrenia)

1. Hodnotová téza

Iste si spomeniete na klasické tézy, ktorými prechádza každý jeden člen klubu pri tom, ako sa sa učí debatovať. Ako príklad hodnotovej debaty si uveďme tézu "**Život na dedine je lepší ako život v meste**". (Naoko by sa mohlo zdať, že ide o tézu faktu, ale tým v debatae na túto tézu presadzuje hodnotu (čosi, čo si cení, čo je dôležité) života v určitom prostredí, pretože odmeranie kvality života nie je ako meranie teploty.) Debata pravdepodobne skončí pri strete hodnôt (napr. pokoj, zdravé prostredie vs. nedostatok kultúry, vzdelania...).

Tento druh tézy je **základným** pilierom debaty. Učí debatérov chápaniu debaty ako komparatívnej metódy názorov a kritickému mysleniu.

2. Téza faktu

Tieto tézy sa obľubou používajú. V poslednej dobe sme sa s nimi mohli stretnúť na finálových turnajoch slovenského aj anglického programu. (Vstup SR do EÚ obohatí tento integračný celok, resp. OSN je bezzubé monštrum). V rámci tohoto typu téz tímy dokazujú fakticky pravdivosť tézy. K stretu hodnôt dochádza až pri porovnávaní dôležitosti (je dôležitejšie, že OSN zlyhalo v Iraku ako to, že má unikátny program proti civilizačným chorobám?)

Tento druh tézy je akýmsi priblížením debaty skutočnému svetu. Namiesto ideových súbojov sa tu skôr zvädzajú boje v rovine faktov. Významnú úlohu tu zohráva faktická presnosť, ktorú tím dosiahne len dôkladnou prípravou.

3. Téza postupová (opatrenia)*

Je veľmi populárna a často debatovaná. K tomuto druhu patria tézy typu "Slovenská republika by mala podporovať cirkvi". Je v podstate akýmsi skĺbením prechádzajúcich dvoch typov, pretože **debata sa tu odohráva tak v hodnotovej rovine ako aj vo faktickej. Je to najdynamickejší druh tézy, ale zároveň, pri nesprávnom nastavení parametrov debaty aj najt'ažší.**

---

* **Téza opatrenia**; pomenovanie používané v manuáli **Objavovanie sveta debatou**

Tento druh tézy konkrétne vyzýva na akúsi akciu, ale vďaka nedokonalosti dosiaľ debatovaného formátu sa debata skôr odvíja ako dôvodová správa. Pomenuje problémy, a k tomu dá hodnotové stanovisko, prečo by sa tak malo stať.

V tomto druhu tézy sa používa aj **kritérium**, ktoré by malo ilustrovať stav, ktorý chce tím dosiahnuť. Reálne (dúfame, že sa stav zmení), chápali debatéri pod kritériami iné formulácie téz. Správne sformulované kritérium nám spája argumenty a prepája ich s tézou. Napr. pri už vyššie spomenutej téze by mohlo byť: podpora a rozvoj náboženskej tolerancie.

II. Miesto pre debatu opatrenia

Téza opatrenia je spojivkom medzi akademickou debatou o často príliš abstraktných hodnotách, ktorým majú problém porozumieť zúčastnení a reálnym svetom. Už zo svojej podstaty téza opatrenia sa snaží riešiť problém nanajvýš **aktuálny** a **kritický** v reálnom svete. Odohráva sa na základe hodnoty, ktorú chceme presadzovať.

Téza opatrenia a jej nová definícia pomocou zavedenia debaty opatrenia je to, čo slovenský debatný program potrebuje. Tak, ako sme prešli základnou definíciou našich hodnôt, musíme sa snažiť, aby debatný program neustrnul v hodnotovej debate, ale rozvíjal aj ďalšie zručnosti.

Debata opatrenia v ďalej popísanej podobe je ambiciózný projekt, ktorý dáva nové horizonty slovenskému debatnému programu. Umožňuje nový spôsob nazerania na problémy okolo nás a je zároveň oveľa bližší bežnému uvažovaniu. Okrem skvalitnenia úrovne debaty, sa pomocou formátu opatrenia, debatný program bude môcť lepšie uchádzať o priazeň širšej verejnosti.

III. Debata opatrenia

Na niekoľkých posledných letných IDEA kempoch sa praxi vyskúšal veľmi zaujímavý projekt „**policy debaty**“¹. V praxi sa formát prvýkrát vyskúšal na téze „OSN by malo rozšíriť kultúrnych práv“. Toto je téza, ktorá si svojou komplexnosťou vyžaduje zúženie témy na konkrétny problém a hľadanie riešenia.

A. Debaty v skutočnom svete

Ak vnímame debatu ako spoločenský fenomén, a nie len ako zábavnú, či edukačnú činnosť, vynikajúcim modelom je naozajstná debata v sfére politiky. Ak si zapnete televízor, nájdete mnoho príkladov debát na množstvo rozličných tém s množstvom rozličných štýlov, ktoré zahŕňajú rozličný počet rečníkov. Tieto debaty majú často nejasné pravidlá a rečníci zriedkavo rešpektujú akési pravidlá a rečnícke časy.

Veľa týchto debát sa týka otázok hodnoty, zvlášť v spoločnostiach, ktoré veria, že občania štátu môžu tvarovať svoju budúcnosť tým, že sa zúčastňujú verejných debát a demokratických procesov. Takto ovplyvňujú legislatívny proces a **obraňujú hodnoty**, ktoré sú pre nich dôležité. Napríklad, väčšina spoločnosti dnes zdieľa predstavu, že vzdelanie je hodnota a vláda má povinnosť postarať sa o podmienky, ktoré by umožnili čo najväčší prístup a kvalitu vzdelania. **Rovnakým spôsobom spoločnosti obhajujú iné hodnoty** - napríklad rovnosť občanov, sociálnu spravodlivosť, bezpečnosť občanov, právny štát atď.

Proces, počas ktorého sa zisťuje, čo sú vlastne zdieľané hodnoty, je dlhý a zahŕňa pozorné zváženie. Spoločnosť sa nikdy jednohlasne nezhodne, čo vlastne je rovnosť, spravodlivosť, sloboda, právo. To je dôvod, prečo sú spoločnosti polarizované na témy ako sú potraty, trest smrti, sociálna starostlivosť, legalizácia mäkkých drog, eutanázia...

Akonáhle však spoločnosť dosiahne zložitý konsenzus v rámci spoločne vyznávaných hodnôt, **d'alším logickým krokom je hľadanie spôsobu, ako tento konsenzus môže byť prenesený do zákonov a politík krajiny**. Je len prirodzeným dôsledkom, že ak občania krajiny veria, že niečo je správne alebo užitočné, budú sa snažiť o dosiahnutie takého zákona alebo prístupu, ktorý by uplatňoval ich stanovisko.

Debata o hodnotách predchádza debatu o opatrení (= je predpokladom pre debatu o opatreniach).

---

1 tu: pojem preložiteľný ako **opatrenie; debaty opatrenia**

Ak už existuje vízia, ideál, ktorý by mal byť dosiahnutý, debata sa prenesie k **špecifickému spôsobu, ktorým by mala vláda konať**, aby dosiahla mienený cieľ. Politici, experti a aj radoví občania sa zapájajú do debát, ktoré sa týkajú špecifického problému a rôznych spôsobov, ako by sa tento problém dal riešiť. Diskutuje sa o konkrétnych krokoch, ktoré by sa mali podstúpiť, aby sa zmenili neželané javy a aby sme dosiahli, naopak, tie želané.

Napríklad, keď sa raz spoločnosť rozhodne, že povolí užívanie mäkkých drog, mal by byť určený systém v rámci ktorého budú tieto drogy legalizované a bude stanovené, kto bude oprávnený, aby ich predával, kde sa budú predávať, kto ich bude môcť vyrábať, ako bude kontrolovaná kvalita a kto určí cenu. **Odpovede na takéto otázky často určujú uskutočniteľnosť hodnoty.**

To sú neľahké otázky na zodpovedanie, a často dosiahnutie cieľa spravodlivej, bezpečnej a dobrej spoločnosti, v ktorej budú chránené občianske práva bude závisieť od odpovedí na to, aké opatrenia budú prijaté v danom prípade.

Napriek tomu, debaty, ktoré môžeme sledovať v televízii, predvolebnej kampani a pod. často postrádajú špecifický obsah a ich argumentácia často patrí skôr do sfér kvázi myslenia ako k udržateľným argumentom. Politici často používajú demagógiu a populizmus, aby dosiahli svoje politické ciele a sú mnohokrát veľmi nejasní, keď príde na otázky vyžadujúce veľmi presné odpovede na otázky, ako sú napríklad **kto, kde, kedy...a koľko**.

B. Hodnota vs. opatrenie v akademických debatách

Akademické debaty by mali učiť a rozvíjať množstvo schopností študentov. Medzi nimi aj schopnosť rozmýšľať v zmysle **riešenia problému**, ktorý trápi ich komunitu. To je dôvod prečo sa IDEA a SDA, rozhodli zaviesť prvok „opatrení“ do náuky o debate.

Krok smerom k debate opatrenia však spôsobuje aj ťažkosti pre debatný formát Karla Poppera. Ak sa pozrieme na tento formát a na debaty, ktoré v ňom prebiehali, je jasné, že posun smerom k opatreniam je významnou zmenou a mení určité pravidlá, ktoré platili doteraz.

Napriek tomu sa nedeje žiadna revolúcia v tom pre debatu najdôležitejšom – **zdôvodňovanie** a **kvalita** predložených **argumentov** zostáva **najdôležitejšou časťou**. Zavedenie opatrení do debát musí byť v súlade s pravidlami logiky. Je dôležité pochopiť, že povaha navrhovanej zmeny sa najviac prejavuje v debatách pri tézach, kde sa rozpráva skôr o opatrení ako o hodnote (=postupové tézy).

Debatný formát Karla Poppera, ktorý bol doteraz používaný je oveľa bližší hodnotovej debate ako debate opatrenia.

Tézy, ktoré sa doteraz debatovali, aj keď smerovali k debate opatrenia (postupové), boli debatované skôr z pozície hodnotovej tézy. Hodnotové tézy sa zameriavajú na to, čo je želané, čo je lepšie, oprávnené, morálne. Preto sme doteraz pri tézach, ktoré istým spôsobom vyžadujú druh akcie („štát by mal podporovať svojich chudobných“, mäkké drogy by mali byť legalizované“) debatovali o hodnotách týchto téz. Debatovali sme, **p r e č o** by mala byť marihuana legalizovaná, zdôvodňovali sme to liberalizmom, ale nemuseli sme predložiť analýzu toho **ako bude** legalizovaná.

Spôsob a dôsledky presadzovania hodnoty sú aspoň také závažné ako hodnota samotná. (a asi sa zhodneme, že presadzovať spôsob myslenia „účel svätí prostriedky“ v občianskej spoločnosti nie je vhodné.)

Pretože hodnotové debaty podporujú hodnotu, ktorá je často vágna a abstraktná, debatéri sa uchýľujú k používaniu argumentov, ktoré nie sú podporené špecifickými príkladmi. Napríklad, pri debate o treste smrti, môžeme tvrdiť, že trest smrti neodstrašuje zločincov poskytovaním detailných štatistík, ale tento argument je irelevantný po vznesení námietky, že aj keby neodstrašoval, ešte stále tu je čosi, čo nazývame spravodlivosť (a teraz sa debata bude zaoberať tým, čo je spravodlivosť a jej hodnotou).

Väčšina hodnotových debát sa zaoberá analýzou koncepcií a ideálov a úlohou debatérov je dokázať, že vízia reality, ktorú obhajujú svojimi argumentami je cennejšia, želaná.

V hodnotovej debate obidve strany zdieľajú viac-menej rovnaké povinnosti. Od súhlasnej strany sa požaduje, aby dokázala, že téza je všeobecne platná - malo by to viesť k tomu, že presvedčí rozhodcov, že „mäkké drogy by mali byť legalizované“, kým nesúhlasný tím má dokázať všeobecnú neplatnosť tézy, teda presvedčiť rozhodcov, že „mäkké drogy by mali nemali byť legalizované.“ Preto si oba tímy pripravujú konštruktívne argumentačné línie, ciele, ideály alebo hodnoty. Tímy sa vykreslením spoločnosti uplatňujúcej „ich“ hodnotu snažia presvedčiť rozhodcov.

Akonáhle sa od debatérov očakáva hoci len prvok opatrenia (otázky **ako?**), počujeme odpovede typu „debatojeme o hodnote, nie o uplatnení hodnoty..“ Treba si ale uvedomiť, že **uplatniteľnosť hodnoty je dôležitým faktorom**, ktorý netreba vynechávať. Debata o opatrení, sa zaoberá práve týmto. **Debatéri musia rozprávať o opatrení - konkrétnom spôsobe riešenia určitého problému.**

Súhlasný tím identifikuje konkrétny problém a očakáva sa od neho, že bude prezentovať aj konkrétne riešenie uplatňujúce istú hodnotu.

Nesúhlasný tím sa nebude zaoberať celou tézou, mal by sa zamerať na plán, ktorý predložil súhlasný tím.

Takouto cestou, sa vďaka prvku opatrenia, dostávame z debatovania o tom, že „táto situácia je lepšia ako tá druhá“ k spôsobu „tento spôsob dosiahnutia želaného cieľa je lepší“.

Preto v hodnotovej debata je na otázku „ako?“ pre súhlasný tím nevyhnutné odpovedať, ak chce uspieť. Pri debatovaní opatrenia, súhlasný tím **musí brániť príslušné opatrenie, plán.**

Ak súhlasný tím nemusí všeobecne podporovať tézu ako takú, čo je vlastne jeho úlohou? Nie je možné vytvorenie opatrenia pre celú tému. Preto aby sa dalo debatovať, **musí si zvoliť konkrétnu oblasť tézy, v ktorej bude obhajovať zmenu a brániť svoj prístup.**

Preto v debata o životnom prostredí („Mali by sme obmedziť ekonomický rozvoj pre dobro ochrany prírody“), si musí najskôr súhlasný tím zvoliť príslušný okruh, ktorý bude obhajovať (napríklad emisia oxidu uhličitého – CO₂). Koniec – koncov je to logické, pretože je nemožné vytvoriť jeden koherentný prístup, ktorý by riešil všetky problémy ovplyvňujúce životné prostredie.

Debata opatrení vyžaduje od obidvoch tímov, aby prinášali množstvo dôkazov. Pri debatovaní o hodnotách, sa príklady využívajú pomerne zriedkavo a skôr vo všeobecnej rovine. Pre obhajovanie špecifického opatrenia debatéri musia používať **množstvo presných dôkazov**, aby ukázali, že to, čo predkladajú, bude mať reálny dosah.

Je dôležité myslieť na to, že ozajstné debaty v reálnom živote, a akademické debaty opatrenia sú len prirodzeným rozšírením hodnotovej debaty - je to ďalší krok debatérov po dodebatovaní o hodnotách. Tak, ako v reálnom živote, aj v akademickej debata sú hodnoty a opatrenia navzájom prepojené.

Existuje ešte jeden ďalší aspekt, ktorý ma hodnotová debata a debata opatrenia spoločný, nezávislé od ich rôzneho prístupu k téze. Je to **kvalita zdôvodňovania a argumentácie**, ktorá sa požaduje od debatérov na to, aby vyhrali.

Zmeny formátu logicky nasledujú z očakávania, že debatéri budú debatovať čoraz viac o opatreniach. Nasledujúce riadky by mali byť chápané skôr ako tipy a odporúčania, ktoré vytvárajú dobrý rámec pre debatu opatrenia.

V debate opatrení **nie je potreba** striktného držania sa **debatného žargónu** alebo priveľkého **dôrazu na formu** - debaty opatrenia, tak isto ako hodnotové **debaty, by mali** reflektovať debaty, ktoré sa odohrávajú v spoločnosti (len na vyššej úrovni :o)) a mali by **byť zrozumiteľné**, zaoberať sa ozajstnými problémami, ktoré ovplyvňujú naše životy, či už na úrovni našich malých komunít alebo na medzinárodnej úrovni.

V rámci toho, aby tímy mohli debatovať, musia **dôkladne preskúmať problémy** spojené s tézou a rozmýšľať nad možnými krokmi, ktoré by sa mali podniknúť. Všetky debaty vyžadujú výskum témy a faktickú presnosť, ale **prvok opatrenia robí faktickú presnosť nepostrádateľnou**. Pri skúmaní a prezentovaní konkrétneho problému si debatéri musia byť istí, že informácie, ktoré poskytujú, sú pravdivé.

Zužovanie rozsahu problému (témy) na konkrétny aspekt a príprava špecifickej argumentačnej línie dáva súhlasnému tímu značnú výhodu oproti nesúhlasnému tímu. On do vysokej miery určuje, čoho sa bude debata týkať. To je dôvod, prečo by férovosť pri prezentovaní problému mala byť zachovaná a súhlasný tím by si mal uvedomiť, či je fér pri prezentovaní svojej argumentačnej línie.

Nasledujúci materiál je myslený ako úvod do formátu opatrenia - policy.

C. ČO BY MAL ROBIŤ SÚHLASNÝ TÍM V DEBATE OPATRENIA ?

Dobrym spôsobom zodpovedania tejto otázky je opäť sa pozrieť naspäť do ozajstného života a opýtať sa samých seba, čo je sa deje, keď sa debatuje o nejakom opatrení. Keď zapnete televízor, počujete vládu ako predkladá návrhy typu: zvyšovanie exportu krajiny, znižovanie nezamestnanosti, poskytovanie lepšej zdravotnej starostlivosti, vytvorenie lepšieho vzdelávacieho systému... Ako môžete vidieť z týchto príkladov, každé **opatrenie zahŕňa najmenej dva prvky: subjekt** (osobu, príp. inštitúciu), ktorá navrhuje zmenu (napr. vláda) **a** určitú **zmenu** – zmenu z toho, čo je teraz, na čosi, čo je vnímané ako želaný výsledok v budúcnosti. A keďže zmeny sú zvyčajne drahé, a ľudia sú to uvedomujú, musí existovať relevantný dôvod, aby takáto zmena bola podstúpená. **Dôvodom je** zvyčajne závažný **problém, ktorý** v súčasnosti **existuje, a ktorý by mal byť** [opatrením] **vyriešený.**

K problému v spoločnosti môžeme pristupovať ako k chorobe. Pýtame sa ako sa prejavuje, teda či je naozaj nebezpečný a škodlivý, teda či sa nepotýkame so simulantom, ktorému sa nechce ísť do školy [**je to problém?**]. Pýtame sa, čo ho spôsobuje. Bez toho zriedka zvolíme správnu liečbu [**čo je príčinou problému?**]. Keďže sa choroby chceme zbaviť, tak navrhujeme postup, ako sa vyliečime a naším opatrením je predpísanie liekov a praktík [**opatrenie**]. Tieto lieky akiste čosi stoja [**cena opatrenia**], ale prinášajú jasnú výhodu oproti stavu, ktorý teraz existuje v podobe choroby [**výhody opatrenia**].

Je len logické, že pri styku s chronickým pacientom, ktorému zrazu meníme lieky, musíme vysvetliť prečo tie, ktoré bral doteraz boli neefektívne a nahradzujeme ich novými liekmi, za ktoré bude musieť doplácať.

Pri riešení akéhokoľvek obecného problému prichádzame s akýmsi opatrením, ktoré sa skladá z jednotlivých častí. Zamýšľame sa **kto** bude riešiť tento problém, **čo** presne podnikne, **ako** to bude celé prebiehať a nakoniec, **koľko** to bude stáť. Súčasťou našich analýz býva aj prezentácia **výhod**, ktorá budú vyplývať z opatrenia.

To je to, čo opatrenie obnáša v reálnom živote. Postup pri zavádzaní opatrenia v akademickej debata je podobný tomu, čo zažívame v reálnom živote - súhlasný tím sa môže vžiť do úlohy vlády alebo medzinárodnej inštitúcie, ktorá sa snaží vyriešiť systém zavedením opatrenia. Nesúhlasný tím naproti tomu je v pozícií oponentov takého plánu, ktorý sa snažia zabrániť presadeniu takého opatrenia.

Formálna štruktúra je v debata zachovaná kvôli konzistentnosti a koherentnosti debaty samej. Dodržiavanie načrtnutej štruktúry je užitočná pomôcka, ktorá by mala pomáhať k dosahovaniu kvalitných debát.

Štruktúra súhlasnej reči

a) POTREBA ZMENY - identifikovanie problému

Ako už bolo napísané, debata opatrenia sa od debaty hodnôt líši aj tým, že zatiaľ čo v debata hodnôt súhlasný tím dokazuje platnosť tézy ako takej, v debata opatrenia si môže zvoliť špecifickú oblasť v rámci tézy, ktorou sa bude zaoberať.

Prvá vec, na ktorú by mal súhlasný tím poukázať, je existencia javu, ktorý spôsobuje problémy, a preto je potrebné zmeniť tento stav (status quo). Dôležité je, aby prednesený problém spadol do danej tézy.

Napríklad, pri debatovaní tézy „Vláda by mala zlepšiť systém vzdelávania“ by si súhlasný tím mal zvoliť príslušný problém, ktorý spadá do danej tézy. Preto sa môže súhlasný tím venovať niektorému z nasledujúcich problémov: napr. preplnené učebné osnovy, nedostatok férových štandardov na hodnotenie, nízka kvalifikácia učiteľov... atď. Rozprava o nízkych dôchodkoch pre učiteľov na dôchodku v rámci tejto tézy by nemusel byť práve ten najlepší nápad, pretože slabý systém sociálneho zabezpečenia má v skutočnosti len malý dosah na systém vzdelávania, pretože sa viac zaoberá učiteľmi na dôchodku ako aktívnymi učiteľmi.

Súhlasný tím by sa mal takisto vyvarovať prílišného zužovania témy na nepodstatné a obskúrne problémy. Napríklad, od súhlasného tímu by nebolo rozumné, keby zúžil tézu na problém slabej angličtiny pána Kowalského, učiteľa na základnej škole číslo 2 v Michalovciach.

Na druhej strane, **však nedostatočné schopnosti hovoriť cudzím jazykom medzi slovenskými učiteľmi,**(zvlášť v svetle snahy Slovenska začleniť sa do EÚ) **je legitímne zúženie témy** (vzhľadom na dopad na podstatný počet učiteľov).

Za tým je jednoduchá logika. Takmer žiadna rozumná vláda na svete sa nesnaží riešiť každý problém osobitne, ale hľadá problémy, ktoré sú spoločne dôležité pre spoločnosť. **Preto, ak chce súhlasný tím vyhrať, mal by sa snažiť zvoliť si problém významnej dôležitosti.**

Súhlasnému tímu však nestačí tvrdiť, čo je problém. **Okrem toho by mal pomocou dôkazov dokázať, že tento problém nie je iluzórny a naozaj existuje.** Napríklad, pri obhajobe zmeny školského systému, konkrétne nedostatku férových štandardov na hodnotenie, súhlasný tím jednoducho nemôže skončiť tvrdením, že „Hodnotenie je neférové“. **Mali by sa snažiť ukázať pomocou dôkazov (štatistiky, vyhlásenia expertov), prečo sa práve toto vzťahuje na tézu.**

Dôležitou súčasťou argumentačnej línie súhlasného tímu je aj poukázanie na dôležitosť problému. Môže argumentovať negatívnym dopadom na celú spoločnosť a na straty, ktoré spoločnosť postihujú pôsobením problému. Napríklad, môžu poukázať na to, že študenti nerozvíjajú svoj potenciál, ale namiesto toho sa naspamäť učia nepotrebné veci len kvôli tomu, aby prešli skúškami. To môže viesť k zníženiu ich šancí pri konkurenčnom boji so študentami z krajín EÚ, ktorí majú lepšie vzdelanie. Opäť, takéto tvrdenia by mali byť podporené nejakou formou dôkazu.²

b) IDENTIFIKOVANIE PRÍČINY

Po identifikácii problému a vysvetlení jeho vlastností a ukázaní jeho dôležitosti, by mal súhlasný tím **prezentovať príčinu problému.** Súhlasný tím by mal ukázať, že **buď súčasné opatrenia nestačia na vyriešenie problému, alebo že na riešenie problému nie je dostatok vyvinutých mechanizmov.** Prvá možnosť by volala po zmene súčasných opatrení a druhá by žiadala zavedenie opatrení pre tento problém.

Súhlasný tím by mal tvrdiť, že **pokiaľ sa neprijmu nové opatrenia, tak negatívna situácia bude pokračovať** (a môže pestro vykresľovať problémy, ktoré by to znamenalo).

Napríklad, v prípade neférového hodnotenia na stredných školách, súhlasný tím môže tvrdiť, že nedostatok externe riadených skúšok spôsobuje problém. Pokiaľ stredné školy budú hodnotiť študentov interne, systém nebude fungovať dobre a naďalej budú pretrvávajúť zlé dôsledky na vzdelanie a spoločnosť.

Táto časť súhlasnej argumentačnej línie môže byť zhrnutá ako **obhajovanie nevyhnutnosti zmeny.** Ak chce v tomto súhlasný tím uspieť, musí ukázať, že naozaj existuje reálny problém ako status quo. Problém, ktorý je natoľko dôležitý, že sa musí riešiť aj za cenu nákladov (nielen finančných). Zároveň musí ukázať, že terajšia situácia by neriešila problém, a pokiaľ sa niečo nepodnikne, tak budeme ďalej trpieť nepriaznivými dôsledkami terajšej situácie.

Logickým krokom, ktorý nasleduje je prezentovanie plánu.

c) PLÁN (opatrenie)

Plán súhlasného tímu je metóda tímu, ktorou chce riešiť problém. Jednou z prvých otázok, ktoré sa samozrejme vynárajú je tá, ktorá sa pýta, **aký podrobný má byť prezentovaný plán.**

---

² Bližšie informácie o dôkazoch nájdete v „Objavovaní sveta debatou“

Odpoveď je jednoduchá, **plán musí byť dostatočne jasne vysvetlený, tak aby ho pochopili rozhodcovia a aj opozičný tím.**

Je jasné, že tím je časovo obmedzený dĺžkou svojich rečí. Prezentácia plánu je dôležitou povinnosťou súhlasného tímu a výnimočnú úlohu tu zohráva tímová koordinácia. Kvôli časovým obmedzeniam je vhodné, aby bola prezentácia plánu rozdelená medzi rečníkov. **Prvý rečník by mal v základných bodoch (ale tak, aby sa to dalo pochopiť) predstaviť plán.** V krížovom výsluchu môže odpovedať na otázky pýtajúce sa na detaily plánu. **Druhý rečník by mal detailnejšie rozvinúť kľúčové znaky plánu a uviesť príklady podporujúce prístup súhlasného tímu.** Zároveň prezentácia plánu musí byť rozložená do formy, ktorá v poskytnutom čase umožní prezentovať plán. Existuje **osvedčená štruktúra** plánu, ktorá odpovedá na základné otázky. Opiera sa o tieto základné otázky.

Kto bude zavádzať plán?

Čo sa bude diať v rámci plánu?

Ako bude plán dosiahnutý?

Kto zaplatí za plán?

1. KTO

V niektorých prípadoch táto otázka môže byť špecifikovaná tézou samotnou (OSN by malo rozšíriť ochranu kultúrnych práv), ale častejšie **súhlasný tím musí rozhodnúť, kto bude zavádzať a vykonávať plán.** Výber agenta na uskutočnenie plánu je často spojený s identifikovaním problému. Zvyčajne by si mal súhlasný tím vybrať **najsilnejšie teleso schopné riešenia daného problému** – potom to zrejme bude agent, ktorý je dostatočne silný na to, aby uskutočnil plán. Preto sa stretieme s tým, že vo väčšine prípadov zaoberajúcich sa národnými štátmi to bude ústredná vláda, a v prípade medzinárodných problémov to bude nejaká medzinárodná inštitúcia.

Pri výbere agenta, súhlasný tím by mohol porozmýšľať aj o **konkrétnom článku týchto inštitúcií**, ktorý by bol najvhodnejší na riešenie problému. Môže to byť napríklad ministerstvo v rámci štátu, alebo konkrétne nejaká organizácia (nielen) OSN ako WHO, Vysoký komisár OSN pre utečencov...).

Súhlasný tím **môže navrhnúť aj vytvorenie nového orgánu**, pomocou ktorého chce riešiť predkladaný plán. Je však veľmi dobré preštudovať si danú tému predtým, ako sa navrhne vytvorenie novej inštitúcie, pretože jej vytvorenie je finančne náročné (a zároveň je tu šanca zlyhania novej inštitúcie) a môže byť nadbytočná, pretože už jednoducho môže existovať inštitúcia, ktorá sa týmto

problémom zaoberá a potrebuje iba viac kompetencií.

V príklade nefunkčného systému školstva by súhlasný tím mohol navrhnúť vytvorenie nezávislej Skúšobnej komisie, ktorá by organizovala a dozerala na skúšky v krajine. Na druhej strane, ak by sa debata týkala zlých zdravotných podmienok v rozvojových krajinách, tak pri pláne týkajúcom sa zlepšenia kvality pitnej vody v tropických oblastiach, existencia Svetovej zdravotníckej organizácie by mohla byť postačujúca pre vykonanie plánu.

2. Čo

Čo je najdôležitejšia časť plánu súhlasného tímu, je to vlastné opatrenie, ktoré musíme podstúpiť, aby sme zlepšili situáciu. Plán nemusí byť komplikovaný, niekedy stačí aj jednoslovný plán typu "SR ratifikuje Ústavu EÚ", kde vôbec nie je potrebné rozdeľovať plán na časti.

Súhlasný tím môže prezentovať svoj plán aj v krokoch (v rámci časového harmonogramu). Tieto kroky by mali byť prezentované stručne (v rámci hlavičky kroku) prvým rečníkom, ktorý by nemal dostatok času na podrobné vysvetlenie týchto krokov (avšak pri krížovom výsluchu musí byť pripravený na zodpovedanie špecifických otázok týkajúcich sa plánu). Súhlasný tím by v našom prípade škôl mohol navrhovať nasledujúce kroky:

Prvý krok:

Ministerstvo školstva zriadi Skúšobnú komisiu zloženú z najlepších pedagógov v krajine a zriadi aj regionálne pobočky vo všetkých dôležitých mestách (krajských).

Druhý krok:

Skúšobná komisia a jej regionálne zastupiteľstvá zapoja učiteľov do vytvorenia syláb pre každý predmet a stanovujú podmienky skúšok.(2 roky)

Tretí krok:

Komisia prevedie sériu seminárov pre učiteľov a vytvorí okruh skúšajúcich, ktorí budú monitorovať externé skúšky. (3 roky)

Krok 4

Prvé externé riadené skúšky sa môžu uskutočniť v roku XYUZ.

3. AKO

Pre súhlasný tím nie je postačujúce, aby povedal, že plán prevedie, musí takisto špecifikovať spôsob, ktorým plán bude uskutočnený. A keďže súhlasný tím operuje v reálnom svete a nie v ideálnom svete, musí ukázať, ako sa popasuje so súčasným stavom, pri presadzovaní svojho plánu. Plán musí brať do úvahy rôzne prekážky a zároveň poskytovať riešenie ako ich prekonať.

Napríklad, presadzovanie externých skúšok vyžaduje súhlas učiteľov a rodičov. Ministerstvo školstva bude musieť nájsť spôsob, ktorým bude motivovať najlepších učiteľov, aby sa zapojili do externého monitorovania a zabezpečiť, že postupy pri skúšaní budú férové a objektívne. Budú musieť byť vytvorené učebné osnovy a nové štandardy.

4. AKO VEĽA

Poslednou, ale dôležitou časťou plánu súhlasného tímu je **cena** (náklady) opatrenia. Súhlasný tím by mal približne špecifikovať finančné požiadavky plánu. Súhlasný tím môže byť špecifický a poskytnúť jeden zdroj financií a niekoľko alternatív. Súhlasný tím **nemusí vyčíslit' cenu plánu**, stačí ak ukáže, že je možnosť ako ho finančne zabezpečiť. Napríklad, Ministerstvo školstva môže využiť fondy PHARE na rozvoj nového systému. (Samozrejme, prezentovanie presných informácií vyžaduje znalosť problematiky, napr. čo je možné financovať z fondu PHARE).

d) PREZENTOVANIE VÝHOD

Záverečnou časťou štruktúry súhlasného tímu je **prezentovanie výhod**. Súhlasný tím musí, ako to už v debate chodí, presvedčiť rozhodcov, že ich plán je vhodný na implementáciu. Preto musí okrem toho, že vysvetlí (čím skôr tým lepšie) **prečo je opatrenie lepšie ako status quo**, **prezentovať** lákavé „**ovocie plánu**“, ktoré rozhodcov presvedčí. Je dôležité pamätať si, že každá zmena ktorú podstupujeme ma zabudovanú istú cenu. Vyžaduje našu snahu, administráciu, peniaze, takisto vyžaduje zmenu v rozmýšľaní ľudí, a to sú všetko rizikové faktory pre plán. **V skratke, nikto nezavádza zmenu len pre zmenu samotnú, ale pre jej výsledky.** Preto je vhodné na záver reči **zdôrazniť výhody, ktoré navrhovaný plán so sebou prináša.**

Je dobré ukázať, že plán prináša viac úžitku a že v dlhodobom hľadisku je prospešný pre spoločnosť. **Porovnanie výhod** so súčasným stavom alebo možnými škodami pri nepodstúpení plánu umožňuje súhlasnému tímu vyznieť oveľa presvedčivejšie. Samozrejme, **výhody plánu musia byť dôležité**, mali by ovplyvniť súčasný stav **v podstatnej miere**, a mali by mať veľký pozitívny vplyv na spoločnosť, medzinárodnú komunitu...

V našom príklade školstva v súčasnosti nie sú objektívne štandardy na testovanie vedomostí študentov, takže zlí študenti môžu dosahovať rovnaké výsledky ako dobrí študenti, čo môže potom neskôr poškodiť dobrých pri prijímaní na univerzity. Takisto, súčasný systém núti lepšie univerzity k náročným prijímacím testom, ktoré majú často málo spoločné s učivom na strednej škole. Ak by prešiel plán súhlasného tímu, tak by existoval len jeden objektívny test. Samozrejme, súhlasný tím môže prezentovať aj ďalšie výhody plánu.

D. ČO BY MAL ROBIŤ NESÚHLASNÝ TÍM V DEBATE OPATRENIA?

Pri debatovaní **hodnotovej debaty** Karla Poppera majú obidva tímy rovnaké povinnosti, oba musia ponúknuť argumentačné línie buď za, alebo proti danej téze. Nesúhlasný tím teda v tejto debata musí priniesť konštruktívnu líniu proti téze. To je rozumné len vtedy, ak to vzťahujeme na hodnotové tézy. Ak debatujeme o cenzúre umeleckého prejavu, oba tímy môžu premýšľať nad **všeobecnými argumentami**, prečo by mala (alebo nemala) existovať cenzúra umeleckého prejavu. Tímy si pripravujú (teda by si mali pripravovať ;o) argumenty dopredu a rozmýšľajú nad tým, ako budú refutovať argumenty protivníkov. Celú debatu by sme mohli zhrnúť ako prezentáciu ich tímových línií s refutáciou línie ich oponentov a následným znovu budovaním svojej línie.

Pri zavádzaní prvku opatrenia do debaty sa situácia mení. **Je to súhlasný tím, ktorý musí ukázať**, že v súčasnom stave je problém, ktorý je natoľko dôležitý, že pokiaľ neprijmeme navrhnuté opatrenie, tak škodlivá situácia bude pokračovať. Ak rozmýšľate o probléme, ktorý si vyberie súhlasný tím, ten si môže zvoliť hocaký, pomocou ktorého dokážu zdôvodniť zmenu a spadá pod danú tézu.

Nesúhlasný tím, preto dopredu presne nevie, aký problém si súhlasný tím vyberie, a aké konkrétne opatrenie bude prezentovať. Ak si spomenieme na príklad vzdelávania (vláda by mala zlepšiť systém vzdelávania), tu nesúhlasný tím nemôže vedieť, o čom sa bude debatovať do momentu, kde súhlasný tím popisuje problém. Neskôr môže byť nesúhlasný tím nepríjemne zaskočený opatrením, ktoré si súhlasný tím vyberie. V tomto bode si mnohí povedia, že úloha nesúhlasného tímu v debata opatrenia je takmer nemožná. Dokonca si môžete myslieť, že nesúhlasný tím vôbec nemá šancu pripraviť sa na debatu - nemôže si pripraviť argumenty, a musí čakať na to, čo odprezentuje súhlasný tím a ďalej improvizovať. Ale to je iba zdanie.

Cesta k úspechu pre súhlasný aj nesúhlasný tím vedie cez štúdium témy a krvopotnú prípravu. Keďže debata je zameraná na špecifický problém, oba tímy sa musia pripravovať. A pri tejto príprave, každý tím identifikuje množstvo problémov, ktoré s touto tézou

súvisia. **Preto je dobré pri príprave rozmýšľať nad tým, aké sú možné problémy a nasledovné plány, ktoré si iné tímy môžu voliť.** Následne na to by mal tím **rozmýšľať nad možnými refutáciami** týchto plánov, a pridržať sa štruktúry, ktorú používa súhlasný tím pri prezentácii problému.

Na to aby nesúhlasný tím vyhral debatu musí dokázať, že aspoň jedna časť z ich opatrenia (problém, príčina, plán, dôsledok) neplatí. Ak sa toto nesúhlasnému tímu podarí, vyhráva debatu.

Bližšie si povieme o rôznych stratégiách.

a) Nie je dôvod na zmenu

1. Problém neexistuje

Jedna zo stratégií, ktorú úspešne môže nesúhlasný tím použiť, **je tvrdiť, že problém prezentovaný súhlasným tímom v skutočnosti neexistuje, alebo nie je taký závažný ako tvrdili.** Ako dobre viete, ani významní vedci a analytici sa často nezhodnú na názoroch na ten istý problém, a tak vytrvalí bádatelia určite nájdu spôsob ako **napadnúť problém** prezentovaný súhlasným tímom. Preto, **ak sa nesúhlasnému tímu podarí rozhodcov presvedčiť, že neexistuje núdza pre zmenu,** argumentačná línia padne a **nesúhlasný tím vyhrá,** pretože logicky nepotrebujeme prijať opatrenie na problém, ktorý neexistuje alebo je nedôležitý (nezasahuje veľa ľudí, alebo jeho dôsledky sú zanedbateľné).

2. Status quo (súčasný stav) vyrieši problém

Nesúhlasný tím môže takisto argumentovať (a podporiť to dôkazmi), že **hoci problém existuje, zlepšuje sa pod súčasnými opatreniami a ak ich necháme pôsobiť, tak sa problém vyrieši.**

Tento spôsob je takisto dobrou metódou na neprijatie nového opatrenia, a teda dokázania, že súhlasný tím sa mýli. Prečo by mala vláda (alebo iný agent) míňať peniaze na nové riešenia, ak tie staré sú vhodné, a ak sa im poskytne dostatok času, splnia očakávania ?

Nesúhlasný tím tu môže operovať s tým, že najzložitejšie **javy** (ekonomické, sociálne, medzinárodné) **vyžadujú dostatočný časový priestor a nemôžu byť súdené na základe krátkeho času.**

b) Súhlasný tím identifikoval zlú príčinu

Ďalšou nesúhlasnou stratégiou je tvrdiť, že **oponenti identifikovali zlú príčinu problému, a preto ich plán nebude fungovať**. Táto **stratégia je zložitejšia** a nesúhlasný tím si musí dávať pozor na to, na ktoré miesto v línii súhlasného tímu zaútočí, pretože aj keď **je možné, že nesúhlasný tím nepomenoval správnu príčinu problému, stále môže mať vhodné riešenie celého problému. Musí ísť o zásadne zlú identifikáciu, ktorá vylučuje úspešné riešenie problému.**

c) Napadnutie plánu

Nesúhlasný tím takisto môže **napadnúť plán prezentovaný súhlasným tímom**, a môže to spraviť v rozličných podobách. Ale **základnou snahou nesúhlasného tímu je prezentácia toho, že plán nebude fungovať**. To sa môže stať, pretože agent, ktorého si vybrali, nebude schopný vykonať plán, alebo pretože odporúčané kroky súhlasného tímu sú nerealistické, plán môže byť príliš drahý a nie sú zdroje na jeho financovanie, alebo sa plán môže stretnúť s odporom na základe predchádzajúcej skúsenosti.

Pri napádaní plánu, tak isto ako pri napádaní existencie problému, by mal nesúhlasný tím **podporiť svoje tvrdenia relevantnými dôkazmi**. Nakoniec, nesúhlasný tím sa môže odvolávať na to, že plán nedosiahne žiadané výsledky, a preto nie je hodný podstúpenia.

Efektívnejšia stratégia, ak toho je nesúhlasný tím schopný, je dokázanie, že naopak, **plán prinesie jasné nevýhody**, že ak ho podstúpime, bude z neho **viac zla ako dobra**. Presne ako v prípade súhlasného tímu predstavujúceho výhody, nesúhlasný tím by mal dokázať, že nevýhody sú významné a **prevyšujú** výhody.

d) Prezentácia protipatrenia (kontraplánu)

Napriek tomu, že sme konštatovali, že pozícia nesúhlasného tímu v debata opatrenia nie je konštruktívna, **jedna z negatívnych stratégií je konštruktívna – predstavenie vlastného kontraplánu**. Existuje možnosť, že súhlasný a nesúhlasný tím sa zhodnú v potrebe riešenia súčasnej situácie. **V čom sa však nezhodujú je spôsob, akým sa ma status quo zmeniť**. (taká častá situácia v parlamente; všetci vedia, že treba zvýšiť dôchodky, ale názory na to, **ako a koľko** ich treba zvýšiť sa rozchádzajú). **Tu sa otvára príležitosť pre nesúhlasný tím na to, aby vyhlásil, že riešenie súhlasného tímu nie je najlepšie, a potom predložil vlastné riešenie problému.**

Je **nevyhnutné**, aby sa plán prezentovaný ako kontraplán **zásadne odlišoval** od plánu prezentovaného súhlasným tímom - **nesmie to byť len menšia úprava plánu**. Napríklad, nebolo by

rozumné a vhodné, napadnúť plán týkajúci sa externých skúšok tým, že pobočky Komisie by mali byť zriadené aj v okresných mestách nad 20 000 obyvateľov.

Kontraplán vyžaduje, aby bol **vzájomne rozporný s plánom, ktorý priniesol súhlasný tím**. Jednoducho, nesúhlasný tím **nemôže súhlasiť s prístupom súhlasného tímu** (k problému, ktorý aj oni uznávajú).

Napríklad, v prípade, že by sa krajina rozhodla presťahovať hlavné mesto, tak môže nesúhlasný tím tvrdiť, že súčasný stav je lepší, alebo súhlasiť s problémom a navrhnúť iné mesto ako to, čo navrhol súhlasný tím. Ale v prípade problémov školstva, navrhnutie zoštíhlenia učebných osnov nie je **vzájomne rozporné** s plánom zavedenia externých skúšok. Oba plány môžu prebiehať súčasne.

Ak sa nesúhlasný tím rozhodne prezentovať kontraplán, musí tak urobiť v prvej reči, aby poskytol súhlasnému tímu dostatok priestoru na odpoveď.

Záverečná poznámka o stratégiách:

Nesúhlasný tím by mal pozorne porozmýšľať nad tým, akú stratégiu si zvolí. Nie je podmienkou, že musí napadnúť len jednu časť súhlasnej argumentačnej línie, ale zasa na druhej strane sú niektoré odporúčania, ktorých by sa mal (vo vlastnou záujme) pridržiavať. (napríklad keď napáda problém, mal by napadnúť aj "výhody" plánu

- a) Napádať iba aspoň trocha rozporné časti, nie každú časť za každú cenu. Ak tím napáda časti argumentačnej línie, ktoré vôbec nie sú rozporné nezískava tak nič, naopak, stráca čas a dojem.
- b) Prezentácia kontraplánu je možná iba osamote. Nie je možné uznať v prvej reči problém a predložiť kontraplán a v nasledujúcich tvrdiť, že problém neexistuje.

Dôkazy

Dôležitosť dôkazov bola zdôrazňovaná v celom článku. Nasledujúce slová by mali slúžiť len ako pripomenka, aké dôležité dôkazy naozaj sú.

Žiadna dobrá **debata**, či je už o hodnotách alebo opatreniach **sa nezaobíde bez dôkazov**. Debatéri by mali byť znalí problematiky a rozumieť problémom v rámci tézy.

Žiadne rečnicke alebo štylistické schopnosti, ani zmysel pre humor nedokážu v debate nahradiť to podstatné pre debatu. Kvalitní debatéri to vedia, a preto krvopotne **bádajú a získavajú informácie** o téze a **študujú ju, aby rozumeli problémom v debate**.

Hodnotové debaty sa zaoberajú hodnotami, a preto vyžadujú menej špecifických dôkazov (čo však neznamená, že hodnotové debaty nevyžadujú prípravu) . Keďže debata opatrenia sa nesie v znamení problému identifikovaného súhlasným tímom (čo môže byť takmer hocičo v rámci témy), oba tímy musia venovať dostatok času príprave, aby v debate uspeli. Musia byť informovaní o tematike (okrem iného aj vedieť akými zmluvami sú viazaní agenti ich plánu).

V debate sa stretávame s rozličnými formami dôkazov. V praxi sa najčastejšie vyskytujú dva druhy dôkazov: štatistiky a logické dôkazy. Aj keď obidva druhy dôkazov sú dôležité, v debate opatrenia majú štatistiky **významné postavenie**. Dokazovanie potrebnosti plánu, vykresľovanie zlej situácie jednoducho nemôže byť substituované logickým dôkazom. Logické dôkazy nachádzajú opodstatnenie pri ukazovaní dôsledkov plánu. **Štatistické dôkazy sú vlastne akýmsi spojivkom debaty s realitou. Tím, ktorý v debate policy nedokáže dokázať svoje tvrdenia, je stratený.**

Debata v rámci formátu opatrenia je rozhodne výzva. Je však hodne zúčastniť sa na nej. Prináša študentom kvalitatívne iné rozmery problémov, rozvíja argumentáciu a rozmýšľanie na úrovni hľadania riešenia.

Učí študentov, že debatovanie opatrení nie je len umením politikov a vlád, ale že každý občan má možnosť zapojiť sa do tohto procesu. Ktokoľvek však debatuje, mal by si pamätať, že fakty a vedomosti k téme sú povinnosťou každého debatéra.

